

Bekendtgørelse om tilskud til rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning 2024

I medfør af § 2, stk. 1, 2 og 4, § 4, § 6, § 13 og § 19, stk. 1 og 2, i lov nr. 407 af 24. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1

Anvendelsesområde m.v.

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse for tilsagn om tilskud til ikke-produktive investeringer på følgende arealer:

- 1) arealer, der helt eller delvist er beliggende inden for ”Særligt udpegede Natura 2000-områder til rydning af tilgroede arealer”, jf. kort.lbst.dk/xxx, eller ”Særligt udpegede Natura 2000-områder til pleje”, jf. kort.lbst.dk/xxx,
- 2) arealer, der helt eller delvist er beliggende indenfor områder med ”HNV-indeks på 5 eller derover”, jf. kort.lbst.dk/xxx, og
- 3) arealer, der helt eller delvist er beliggende inden for et vådområdeprojekt.

Stk. 2. Der kan gives tilsagn om tilskud til offentlige og private ansøgere til følgende projekttyper:

- 1) Rydning af tilgroede arealer.
- 2) Forberedelse til afgræsning.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) HNV-indeks: Arealers naturværdi (Høj Naturværdi) udtrykt ved et indeks (tal).
- 2) Indre hegn: Hegn indenfor projektområdet.
- 3) Projektområde: Område indtegnet i IMK i forbindelse med ansøgning om tilsagn om tilskud.
- 4) Skov: Et landområde på over 0,5 ha bevokset med træer af en højde på over 5 m og med en kronedækningsgrad på mindst 10 pct. eller med træer der kan nå disse tærskler på lokaliteten. Det omfatter ikke landområder, der hovedsagelig anvendes til andre landbrugsmæssige formål end skov eller til bymæssige formål. For konkret kortlagte lysåbne habitatnaturtyper i skov samt heder og overdrev, der er beskyttede jf. naturbeskyttelseslovens § 3, gælder dog en kronedækningsgrad på mindst 50 pct.
- 5) Vådområdeprojekt: Projekt, der etableres under Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), som omfatter etablering af kvælstofområder, fosforområder, naturlige vandstandsforhold, lavbundsområder eller etablering af fysiske vandløbsindsatser på landbrugsarealer samt nationale klima-lavbundsprojekter, for hvilket der er givet tilsagn om tilskud til etableringen med betingelse om, at der tinglyses servitut om permanent ekstensivering.
- 6) Ydre hegn: Hegn langs projektområdets omkreds.

§ 3. Projektperioden begynder, når ansøgning om tilsagn om tilskud, jf. §§ 4-6, er modtaget i Landbrugsstyrelsen. Projektperioden slutter, når tilsagnshavers ansøgning om udbetaling er modtaget i Landbrugsstyrelsen, jf. §§ 20-22. Projektperioden kan højst være 2 år, medmindre andet fremgår af tilsagnet eller bliver meddelt af Landbrugsstyrelsen.

Stk. 2. Projektet skal i en periode på 3 år opretholdes som beskrevet i § 17, stk. 1, nr. 1. Opretholdelsesperioden begynder, når der er sket slutudbetaling, jf. §§ 20-23.

Kapitel 2

Ansøgning og prioritering

Ansøgning om tilsagn om tilskud til rydning af tilgroede arealer

§ 4. Ansøgning om tilsagn om tilskud til rydning af tilgroede arealer, jf. § 1, stk. 2, nr. 1, indgives til Landbrugsstyrelsen på det ansøgningskema, der er tilgængeligt for ordningen i Tast selv.

Stk. 2. Ansøgning om tilsagn om tilskud kan indgives fra og med den xx.xx og til og med den xx.xx. 2024.

Stk. 3. Ansøgningen skal indeholde følgende:

- 1) Det udfyldte ansøgningskema, jf. stk. 1.
- 2) Afgrænset indtegning af projektområdet i IMK, hvor der ryddes træer og buske.
- 3) To sammenlignelige tilbud til dokumentation for rimelige udgifter, jf. stk. 4, jf. dog stk. 5.
- 4) Vedtægter og referat fra seneste generalforsamling, hvis ansøger er en forening, organisation eller fond.
- 5) En beskrivelse af, hvordan projektet planlægges udført.
- 6) En forpagteraftale eller oplysninger om ejerskab af projektområdet.
- 7) Kommunens tilladelse til rydning af projektområdet.

Stk. 4. De to tilbud skal omfatte markedspris for sammenlignelige varer eller tjenesteydelser og være udstedt til ansøger. Tilbuddene skal være udspecificerede og være afgivet af leverandører med forskellige CVR-numre, som er uafhængige af hinanden. Hvis det ene tilbud indeholder elementer, som det andet tilbud ikke indeholder, skal det være muligt at trække udgiften for disse elementer ud, så priserne kan sammenlignes.

Stk. 5. Landbrugsstyrelsen kan på baggrund af en konkret vurdering træffe afgørelse om at dispensere fra stk. 3, nr. 3, hvis der kun findes én leverandør. Ansøgers begrundelse for kun at vedlægge ét tilbud skal fremgå af ansøgningen.

Stk. 6. Der skal indgives én ansøgning for hvert projektområde og projekttype.

Stk. 7. Når ansøgning om tilsagn om tilskud er modtaget i Landbrugsstyrelsen, kan projektet påbegyndes for ansøgers egen regning og risiko.

Ansøgning om tilsagn om tilskud til forberedelse til afgræsning for private ansøgere

§ 5. Ansøgning om tilsagn om tilskud til forberedelse til afgræsning for private ansøgere, jf. § 1, stk. 2, nr. 2, indgives til Landbrugsstyrelsen på det ansøgningskema, der er tilgængeligt for ordningen i Tast selv.

Stk. 2. Ansøgning om tilsagn om tilskud kan indgives i perioden fra og med den xx.xx og til og med den xx.xx 2024.

Stk. 3. Ansøgningen skal indeholde følgende:

- 1) Det udfyldte ansøgningskema, jf. stk. 1, herunder med en opgørelse af antal meter ydre hegn og antal meter indre hegn, elforsyning, drikkevandsforsyning, kreaturovergang, færirst og fangefold.
- 2) Afgrænset indtegning af projektområdet i IMK.
- 3) Vedtægter og referat fra seneste generalforsamling, hvis ansøger er en forening, organisation eller fond.
- 4) Den nøjagtige placering af kreaturovergange, færirst, ydre og indre hegn, herunder eksisterende hegn, og eksisterende naturlig hegnslinje, som indgår i projektet, i IMK.F

5) En forpagteraftale eller oplysninger om ejerskab af projektområdet.

Stk. 4. Der kan på baggrund af en konkret vurdering gives tilladelse til, at hegnets tråd og pæle, jf. § 9, stk. 2, jf. bilag 1, efter afsyning eller kontrol i månederne september, oktober, november, december, januar, februar, marts, april og maj kan opbevares på en ejendom tilsagnshaver råder over, dyreholders ejendom eller på en naboejendom til projektområdet. Tilladelsen kan omfatte den del af hegnet, som hvert år står i vand i nogle af eller alle månederne, jf. første punktum. Ansøgers begrundelse for opbevaring af tråd og pæle skal fremgå af ansøgningen.

Stk. 5. Der skal indgives én ansøgning for hvert projektområde og projekttype.

Stk. 6. Når ansøgning om tilsagn om tilskud er modtaget i Landbrugsstyrelsen, kan projektet påbegyndes for ansøgers egen regning og risiko.

Ansøgning om tilsagn om tilskud til forberedelse til afgræsning for offentlige ansøgere

§ 6. Ansøgning om tilsagn om tilskud til forberedelse til afgræsning for offentlige ansøgere, jf. § 1, stk. 2, nr. 2, indgives til Landbrugsstyrelsen på det ansøgningsskema, der er tilgængeligt for ordningen i Tast selv.

Stk. 2. Ansøgning om tilsagn om tilskud kan indgives i perioden fra og med den xx.xx og til og med den xx.xx 2024.

Stk. 3. Ansøgningen skal indeholde følgende:

- 1) Det udfyldte ansøgningsskema, jf. stk. 1, herunder med en opgørelse af antal meter ydre hegn og antal meter indre hegn, elforsyning, drikkevandsforsyning, kreaturovergang, færst og fangefold.
- 2) Afgrænset indtegnning af projektområdet i IMK.
- 3) To sammenlignelige tilbud til dokumentation for rimelige udgifter, jf. stk. 4, jf. dog stk.5.
- 4) Vedtægter og referat fra seneste generalforsamling, hvis ansøger er en forening, organisation eller fond.
- 5) Den nøjagtige placering af kreaturovergang, færst, og ydre og indre hegn, herunder eksisterende hegn, og eksisterende naturlig hegnslinje, som indgår i projektet, i IMK.
- 6) En forpagteraftale eller oplysninger om ejerskab af projektområdet.

Stk. 4. De to tilbud skal omfatte markedspris for sammenlignelige varer eller tjenesteydelser og være udstedt til ansøger. Tilbuddene skal være udspecificerede og være afgivet af leverandører med forskellige CVR-numre, som er uafhængige af hinanden. Hvis det ene tilbud indeholder elementer, som det andet tilbud ikke indeholder, skal det være muligt at trække udgiften for disse elementer ud, så priserne kan sammenlignes.

Stk. 5. Landbrugsstyrelsen kan på baggrund af en konkret vurdering træffe afgørelse om at dispensere fra stk. 3, nr. 3, hvis der kun findes én leverandør. Ansøgers begrundelse for kun at vedlægge et tilbud skal fremgå af ansøgningen.

Stk. 6. Der kan på baggrund af en konkret vurdering gives tilladelse til, at hegnets tråd og pæle, jf. § 9, stk. 2, jf. bilag 1, efter afsyning og kontrol i månederne september, oktober, november, december, januar, februar, marts, april og maj kan opbevares på en ejendom tilsagnshaver råder over, dyreholders ejendom eller på en naboejendom til projektområdet. Tilladelsen kan omfatte den del af hegnet, som hvert år står i vand i nogle af eller alle månederne, jf. første punktum. Ansøgers begrundelse for opbevaring af tråd og pæle skal fremgå af ansøgningen.

Stk. 7. Der skal indgives én ansøgning for hvert projektområde og projekttype.

Stk. 8. Når ansøgning om tilsagn om tilskud er modtaget i Landbrugsstyrelsen, kan projektet påbegyndes for ansøgers egen regning og risiko.

§ 7. Ansøgningerne prioriteres i følgende rækkefølge:

- 1) Projekter, der indeholder rydning, og hvor mindst 50 pct. af projektområdet er beliggende inden for "Særligt udpeget Natura 2000-områder til rydning af tilgroede arealer" jf. kort.lbst.dk/xxx. Projekterne prioriteres efter størrelse, idet et større projektområde går forud for et mindre.
- 2) Projekter, der ikke er omfattet af nr. 1, der indeholder forberedelse til afgræsning, og hvor mindst 50 pct. af projektområdet er beliggende inden for "Særligt udpeget Natura 2000-områder til pleje", jf. kort.lbst.dk/xxx. Projekterne prioriteres efter størrelse, idet et større projektområde går forud for et mindre.
- 3) Projekter, der ikke er omfattet af nr. 1 og 2, der indeholder forberedelse til afgræsning, hvor minimum 0,1 ha af projektarealet er beliggende på arealer med "HNV-indeks på 5 eller mere", jf. kort.lbst.dk/xxx. Projekterne prioriteres så højere HNV-indeks går forud for lavere. Projekterne prioriteres dernæst efter, om projektarealet er beliggende i en Nationalpark, der fremgår af "Nationalpark", jf. kort.lbst.dk/xxx. Projekterne prioriteres efter størrelse, idet et større projektområde går forud for et mindre.
- 4) Projekter, der indeholder forberedelse til afgræsning, som ikke er omfattet af nr. 1-3, og hvor mindst 50 pct. af projektområdet er beliggende indenfor et vådområdeprojekt. Projekterne prioriteres efter størrelse, idet et større projektområde går forud for et mindre.

Kapitel 3

Tilskudsberettigede udgifter

Tilskudsberettigede udgifter ved rydning af tilgroede arealer

§ 8. Tilsagn om tilskud til rydning af tilgroede arealer kan gives til 100 pct. af de tilskudsberettigede udgifter på baggrund af de faktiske afholdte udgifter, som er nødvendige for og direkte relaterede til projektet.

Stk. 2. Der kan opnås tilskud til følgende udgifter:

- 1) Udgifter til eksterne konsulenter, dog højest á en timepris på 1.200 kr.
- 2) Materialer og anlægsarbejde vedrørende rydning af træer og buske og fjernelse af ryddet plantemateriale, herunder entreprenørydelser.

Stk. 3. Eksterne konsulents udgifter til rejser, kørsel, fortæring og repræsentation skal være indeholdt i timeprisen, jf. stk. 2, nr. 1. Udgifterne skal dokumenteres med udspecificeret og dateret timeforbrug, hvor den udførte ydelse er beskrevet.

Stk. 4. Der ydes alene tilskud til det billigste tilbud på baggrund af to sammenlignelige tilbud, jf. § 4, stk. 3, nr. 3.

Stk. 5. Andre projektudgifter, end de udgifter der fremgår af stk. 2, kan godkendes som tilskudsberettigede, hvis ansøger i forbindelse med ansøgningen har godtgjort, at disse udgifter er af væsentlig betydning for at gennemføre projektet.

Tilskudsberettigede udgifter ved forberedelse til afgræsning for private ansøgere

§ 9. Tilsagn om tilskud til forberedelse til afgræsning kan for private ansøgere gives til 100 pct. af projektets tilskudsberettigede udgifter beregnet efter standardomkostninger, jf. bilag 1, som er nødvendige for og direkte relaterede til projektet.

Stk. 2. Der kan opnås tilskud til de investeringer, der fremgår af bilag 1.

Stk. 3. Lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren finder ikke anvendelse for private ansøgers investeringer omfattet af standardomkostninger, jf. bilag 1.

Stk. 4. Der ydes maksimalt tilskud til følgende antal investeringer:

- 1) Én drikkevandsforsyning pr. projektområde. Der kan dog gives tilskud til to drikkevandsforsyninger, hvis projektområdet er over 10 ha, tre drikkevandsforsyninger, hvis projektområdet er over 20 ha, osv.
- 2) Én elforsyning pr. projektområde.
- 3) Én fangefold pr. projektområde.
- 4) Én kreaturovergang pr. projektområde, jf. dog stk. 5. Der kan dog gives tilskud til to kreaturovergange, hvis projektområdet er over 10 ha, tre kreaturovergange, hvis projektområdet er over 20 ha, osv., jf. dog stk. 5.
- 5) To færste pr. projektområde.

Stk. 5. Hvis der i forvejen findes overgange eller mulighed for passage, indgår denne eller disse i det antal kreaturovergange, der kan gives tilskud til.

Stk. 6. Der kan maksimalt gives tilskud det antal meter ydre hegn, som svarer til omkredsen af det indtegnede projektområde i IMK.

Stk. 7. Der kan gives tilskud til indre hegn, hvis ansøger i forbindelse med ansøgningen om tilsagn om tilskud har godtgjort, at indre hegn er nødvendigt til styring af græsningstrykket.

Tilskudsberettigede udgifter ved forberedelse til afgræsning for offentlige ansøgere

§ 10. Tilsagn om tilskud til forberedelse til afgræsning kan for offentlige ansøgere gives til 100 pct. af de tilskudsberettigede udgifter på baggrund af de faktiske afholdte udgifter, som er nødvendige for og direkte relaterede til projektet.

Stk. 2. Der kan opnås tilskud til de investeringer, der fremgår af bilag 1.

Stk. 3. Der ydes alene tilskud til det billigste tilbud på baggrund af to sammenlignelige tilbud, jf. § 6, stk. 3, nr. 3.

Stk. 4. Der ydes maksimalt tilskud til følgende antal investeringer:

- 1) Én drikkevandsforsyning pr. projektområde. Der kan dog gives tilskud til to drikkevandsforsyninger, hvis projektområdet er over 10 ha, tre drikkevandsforsyninger, hvis projektområdet er over 20 ha, osv.
- 2) Én elforsyning pr. projektområde.
- 3) Én fangefold pr. projektområde.
- 4) Én kreaturovergang pr. projektområde, jf. dog stk. 5. Der kan dog gives tilskud til to kreaturovergange, hvis projektområdet er over 10 ha, tre kreaturovergange, hvis projektområdet er over 20 ha, osv., jf. dog stk. 5.
- 5) To færste pr. projektområde.

Stk. 5. Hvis der i forvejen findes overgange eller mulighed for passage, indgår denne eller disse i det antal kreaturovergange, der kan gives tilskud til.

Stk. 6. Der kan maksimalt gives tilskud til det antal meter ydre hegn, som svarer til omkredsen af det indtegnede projektområde i IMK.

Stk. 7. Der kan gives tilskud til indre hegn, hvis ansøger i forbindelse med ansøgningen om tilsagn om tilskud har godtgjort, at indre hegn er nødvendige til styring af græsningstrykket.

Ikke tilskudsberettigede udgifter

§ 11. Der kan ikke ydes tilskud til følgende projektudgifter:

- 1) Udgifter, hvortil der er modtaget andre EU-tilskud.
- 2) Udgifter, hvortil der er modtaget tilskud fra anden offentlig myndighed.
- 3) Udgifter til køb af brugt udstyr og materiel.
- 4) Udgifter til leje og leasing af udstyr og materiel.
- 5) Udgifter til genanskaffelser og reparation af udstyr.

- 6) Udgifter til moms, medmindre denne endeligt bæres af tilsagnshaver, jf. artikel 69, stk. 3, litra c, i forordning (EU) nr. 1303/2013.
  - 7) Finansierings- og pengeinstitutomkostninger, jf. artikel 69, stk. 3, litra a, i forordning (EU) nr. 1303/2013.
  - 8) Advokat- og revisionsomkostninger.
  - 9) Udgifter i form af naturalydelse, som omhandlet i artikel 69, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1303/2013.
  - 10) Udgifter vedrørende aktiviteter, som ejer eller forpagter af projektområdet er forpligtet til at gennemføre i medfør af anden lovgivning.
  - 11) Udgifter, som tilsagnshaver har afholdt, inden ansøgning om tilsagn om tilskud er indsendt til Landbrugsstyrelsen.
  - 12) Udgifter, som tilsagnshaver har afholdt og betalt, efter ansøgning om udbetaling er indsendt til Landbrugsstyrelsen.
  - 13) Almindelige driftsomkostninger.
  - 14) Udgifter, der ikke er specificerede i budgettet i tilsagnet.
  - 15) Udgifter til at varetage sædvanlige myndighedsopgaver.
  - 16) Udgifter til aktiviteter på arealer med skov eller beliggende i skov, herunder brandbælter, jf. dog § 13, stk. 2.
  - 17) Udgifter til løn til eget personale.
- Stk. 2.* Udgifter til nedtagning af eksisterende hegn og andre udgifter i forbindelse med etablering af hegn, som ikke vedrører selve anskaffelsen og opsætning af hegnet, er ikke tilskudsberettigede ved projekter om forberedelse til afgræsning.

Kapitel 4

Kriterier og forpligtelser

Kriterier for støtteberettigelse for projekter om rydning af tilgroede arealer

§ 12. Tilsagn om tilskud til rydning af tilgroede arealer er betinget af følgende:

- 1) Ansøger har et aktivt CVR-nummer eller CPR-nummer. Dette skal anvendes ved ansøgning om tilsagn om tilskud.
- 2) Projektet ikke påbegyndes, før ansøger har indsendt ansøgning om tilsagn om tilskud.
- 3) Tilsagnshaver i hele projektperioden og opretholdelsesperioden har ret til at udføre et projekt på projektområdet og er enten ejer eller forpagter, der har fuld rådighed over projektområdet og har ret til at udføre et projekt for egen regning og risiko.
- 4) Mindst 50 pct. af projektområdet er ”Særligt udpeget Natura 2000-område til rydning af tilgroede arealer”, jf. kort.lbst.dk/xxx.
- 5) Projektområdet ikke omfatter areal med skov eller er beliggende i skov, herunder brandbælter.
- 6) Projektområdet ikke omfatter areal, der anvendes til produktion af frugt, bær, planteskolekulturer, juletræer, pyntegrønt eller energiafgrøder.
- 7) De arealer med træer og buske, der indgår i projektområdet, ikke er omfattet af rydningspligten i henhold til den til enhver tid gældende bekendtgørelse om jordressourcens anvendelse til dyrkning og natur.
- 8) Projektområdet ikke omfatter arealer, der indgår i et andet projekt, der vedrører rydning af tilgroede arealer, for hvilket der er udbetalt tilskud til samme investering.

Kriterier for støtteberettigelse for projekter om forberedelse til afgræsning

§ 13. Tilsagn om tilskud til forberedelse til afgræsning er betinget af følgende:

- 1) Ansøger har et aktivt CVR-nummer eller CPR-nummer. Dette skal anvendes ved ansøgning om tilsagn om tilskud.
- 2) Projektet ikke påbegyndes, før ansøger har indsendt ansøgning om tilsagn om tilskud.
- 3) Tilsagnshaver i hele projektperioden og opretholdelsesperioden har ret til at udføre et projekt på projektarealet og er enten ejer eller forpagter, der har fuld rådighed over projektområdet og har ret til at udføre et projekt for egen regning og risiko.
- 4) Projektet opfylder ét af følgende krav til projektområdet:
  - a) mindst 50 pct. af projektområdet er ”Særligt udpeget Natura 2000-område til pleje”, jf. kort.lbst.dk/xxx, eller
  - b) mindst 0,1 hektar af projektområdet er et areal med ”HNV-indeks på 5 eller derover”, jf. kort.lbst.dk/xxx, eller
  - c) mindst 50 pct. af projektområdet er beliggende inden for et vådområdeprojekt.
- 5) Projektområdet ikke omfatter areal med skov eller beliggende i skov, herunder brandbælter, jf. dog stk. 2.
- 6) Projektet mindst omfatter etablering af ydre hegn.
- 7) Projektområdet er ét sammenhængende areal. Passage mellem dele af arealet, skal være mindst 5 meter bred. Der kan dog på projektområdet være kreaturovergange, som er mindre end 5 meter bredde.
- 8) Projektområdet er omkranset af et selvstændigt ydre hegn, jf. dog stk. 3. Et eksisterende hegn kan indgå som en del af det ydre hegn, hvis det eksisterende hegn er af permanent karakter og egnet til indhegning af græssende dyr.
- 9) Projektområdet ikke omfatter arealer, der indgår i et andet projekt, der vedrører forberedelse til afgræsning, for hvilket der er udbetalt tilskud til samme investering.

Stk. 2. Der træffes efter en konkret vurdering afgørelse om, at arealer med skov kan indgå i projektområdet, jf. stk. 1, nr. 5, hvis ansøger i forbindelse med ansøgningen om tilsagn om tilskud har godtgjort, at arealerne er nødvendige som læ for græssende husdyr.

Stk. 3. Stk. 1, nr. 8, finder ikke anvendelse på de dele af projektområdet, hvor der er en eksisterende naturlig hegnslinje, hvis denne er egnet til at holde græssende dyr inde.

Forpligtelser for projekter om rydning af tilgroede arealer

§ 14. Tilsagnshaver er forpligtet til følgende, når tilsagn om tilskud til rydning af tilgroede arealer er modtaget:

- 1) Gennemføre projektet i overensstemmelse med tilsagnet, herunder at hovedparten af bevoksningen indenfor projektområdet skal ryddes, så det efterfølgende fremstår ryddet og lysåbent.
- 2) Sende udbetalingsansøgning for det afsluttede projekt senest på projektperiodens slutdato, jf. § 3, eller en senere godkendt slutdato for projektperioden, jf. § 18, stk. 1.
- 3) Have opnået alle nødvendige tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder, inden ansøgning om udbetaling indsendes.
- 4) Have et særskilt regnskabssystem eller en passende regnskabskode for alle transaktioner med tilknytning til projektet.
- 5) Rydningen af arealerne må kun foretages i perioden fra og med den 15. juli og til og med den 31. marts.
- 6) Fjerne ryddet materiale fra projektområdet senest ved projektperiodens slutdato jf. § 3, eller en senere godkendt slutdato for projektperioden, jf. § 18, stk. 1.
- 7) Fakturaer er udstedt til tilsagnshaver.

Forpligtelser for projekter om forberedelse til afgræsning

§ 15. Tilsagnshaver er forpligtet til følgende, når tilsagn om tilskud til forberedelse til afgræsning er modtaget:

- 1) Gennemføre projektet i overensstemmelse med tilsagnet.
- 2) Sende udbetalingsansøgning for det afsluttede projekt senest på projektperiodens slutdato, jf. § 3, eller en senere godkendt slutdato for projektet, jf. § 18. stk. 1.
- 3) Have opnået de nødvendige tilladelser og dispensationer fra offentlige myndigheder, inden ansøgning om udbetaling indsendes.
- 4) Have et særskilt regnskabssystem eller en passende regnskabskode for alle transaktioner med tilknytning til projektet, jf. dog stk. 2.
- 5) Gennemføre projektet med de obligatoriske elementer og specifikationer, som er anført i bilag 1, til den investering, der er givet tilsagn til.
- 6) Hvis der ydes tilskud til etablering af kreaturovergang, færst, drikkevandsforsyning, fangefold og elforsyning, skal disse investeringer være klar til brug. Disse investeringer skal befinde sig inden for det projektområde, der skal forberedes til afgræsning, jf. dog stk. 3-6.
- 7) Fakturaer er udstedt til tilsagnshaver.

Stk. 2. Private ansøgere, der kun søger om tilskud til investeringer omfattet af bilag 1, er undtaget fra forpligtelsen i stk. 1, nr. 4.

Stk. 3. Investeringer i drikkevandsforsyning eller elforsyning kan i månederne september, oktober, november, december, januar, februar, marts, april og maj opbevares på en ejendom tilsagnshaver råder over, dyreholders ejendom eller på en naboejendom til projektområdet, jf. dog stk. 4-6. Tilsagnshaver skal kunne dokumentere opbevaringen af investeringerne.

Stk. 4. Frostfri drikkevandsforsyning skal befinde sig inden for projektområdet hele året, jf. dog stk. 5.

Stk. 5. Investeringer i drikkevandsforsyning, herunder frostfri drikkevandsforsyning, og elforsyning kan i forbindelse med reparation opbevares uden for projektområdet. Tilsagnshaver skal kunne dokumentere reparationen af investeringen.

Stk. 6. Tilsagnshaver kan trække strøm fra en nærliggende ejendom udenfor projektområdet, hvis det er nødvendigt for at gennemføre projektet. Elforsyningen kan befinde sig på den nærliggende ejendom, hvor der trækkes strøm fra, hvis det er nødvendigt for at gennemføre projektet.

Stk. 7. Hvis hegnets pæle og tråd i månederne september, oktober, november, december, januar, februar, marts, april og maj kan opbevares på en ejendom, som tilsagnshaver råder over, dyreholders ejendom eller på en naboejendom til projektområdet, jf. § 5, stk. 4, og § 6, stk. 6, skal tilsagnshaver kunne dokumentere opbevaringen.

Stk. 8. Efter afsyning eller kontrol kan trådene være ikke opspændte i månederne september, oktober, november, december, januar, februar, marts, april og maj.

Skiltning

§ 16. Hvis de samlede offentlige udgifter til projektet overstiger 3.600.000 kr., er tilsagnshaver forpligtet til at opsætte varige skilte eller tavler. Skiltene eller tavlerne skal

- 1) opsættes på et sted, som er tydeligt synligt for offentligheden,
- 2) være læsbare,
- 3) være vind- og vejrbestandige,
- 4) informere om projektet, herunder projektets titel, mål og resultater samt en kort beskrivelse af projektet,
- 5) fremhæve tilskuddet fra Den Europæiske Union,
- 6) vise EU-logoet, jf. bilag 2, og

Stk. 2. Hvis tilsagnet om tilskud for projekter om forberedelse til afgræsning omfatter tilskud til drikkevandsforsyning eller elforsyning, og de samlede offentlige udgifter til projektet overstiger 360.000 kr., er tilsagnshaver forpligtet til at opsætte et forklarende skilt eller tilsvarende elektronisk skærm. Skiltet eller skærmen skal

- 1) opsættes på et sted, som er tydeligt synligt for offentligheden,
- 2) være læsbart,
- 3) være vind- og vejrbestandigt,
- 4) informere om projektet, herunder projektets titel, mål og resultater samt en kort beskrivelse af projektet,
- 5) fremhæve tilskuddet fra Den Europæiske Union,
- 6) vise EU-logoet, jf. bilag 2, og

Stk. 3. Hvis tilsagnshaver har et officielt websted eller en officiel profil på en social medieplatform, er tilsagnshaver forpligtet til at skilte her ved at

- 1) informere om projektet, herunder projektets titel, mål og resultater samt en kort beskrivelse af projektet,
- 2) fremhæve tilskuddet fra Den Europæiske Union,
- 3) vise EU-logoet, jf. bilag 2, og

Stk. 4. Hvis projektet omfatter dokumenter og kommunikationsmateriale, der vedrører gennemførelsen af projektet, og som er beregnet til offentligheden eller deltagerne, er tilsagnshaver forpligtet til at skilte på dette materiale ved at

- 1) informere om projektet, herunder projektets titel, mål og resultater samt en kort beskrivelse af projektet,
- 2) fremhæve tilskuddet fra Den Europæiske Union,
- 3) vise EU-logoet, jf. bilag 2, og

Stk. 5. Der skal skiltes, jf. stk. 1 og 2, så snart projektet fysisk påbegyndes og indtil datoen for slutudbetaling.

Stk. 6. Der skal skiltes, jf. stk. 3 og 4, senest 7 kalenderdage efter datoen for modtagelse af tilsagn om tilskud og indtil datoen for slutudbetaling.

Andre forpligtelser

§ 17. Tilsagnshaver er forpligtet til følgende, når projektet er afsluttet:

- 1) Sørge for, at projektet ikke ændres væsentligt, ophører eller flyttes uden for projektområdet i opretholdelsesperioden.
- 2) Holde dokumentation for korrekt gennemførelse af projektet tilgængelig i mindst 3 år og 6 måneder regnet fra datoen for slutudbetaling af tilskud.
- 3) Holde dokumentation for, at lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren er overholdt, tilgængelig i mindst 5 år og 6 måneder fra datoen for slutudbetaling af tilskud, hvis projektet eller dele heraf er omfattet af denne lov, jf. dog stk. 4.
- 4) Sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til projektområdet og det fysiske projektmateriale i forbindelse med kontrol.

Stk. 2. For projekter om rydning af tilgroede arealer, jf. § 1, stk. 2, nr. 1, er tilsagnshaver endvidere forpligtet til at sikre, at arealet fremstår ryddet i overensstemmelse med tilsagnet, når der resterer seks måneder af opretholdelsesperioden.

Stk. 3. For projekter om forberedelse til afgræsning, jf. § 1, stk. 2, nr. 2, er tilsagnshaver endvidere forpligtet til at sikre, at der i opretholdelsesperioden ikke er forhold eller aktiviteter, som hindrer afgræsning af projektområdet.

Stk. 4. Private ansøgere, der kun søger om tilskud til investeringer omfattet af bilag 1, er undtaget fra forpligtelsen i stk. 1, nr. 3.

Kapitel 5

Ændring af projektet og overdragelse af tilsagn

§ 18. Ændring af et projekt skal godkendes af Landbrugsstyrelsen, dog må ændringen af et projekt påbegyndes for egen regning og risiko, inden ændringen er godkendt. Forlængelse af projektperioden med højst et år kan efter en konkret vurdering godkendes af Landbrugsstyrelsen.

Stk. 2. Ændring af et projekt kan kun godkendes, hvis projektet i sin ændrede form ville være blevet prioriteret, jf. § 7, og projektet fortsat opfylder kriterierne, jf. § 12 og § 13.

Stk. 3. Ansøgning om ændring af et projekt skal være modtaget senest to måneder før den dato, hvor projektperioden slutter. Ansøgning om forlængelse af projektperioden skal være modtaget senest 10 dage før den dato, hvor projektperioden slutter og skal indeholde en kort redegørelse for årsagen til, at projektet er forsinket, og en dato for, hvornår projektet kan afsluttes.

Stk. 4. Ansøgning efter stk. 1 skal indgives på det ansøgnings-skema, der er tilgængeligt for ordningen i Tast Selv.

Stk. 5. Det samlede tilsagnsbeløb kan ikke forhøjes i forbindelse med en ændring af et projekt.

§ 19. Overdragelse af tilsagnet om tilskud til en anden, der kan være tilsagnshaver, jf. § 1, stk. 2, skal godkendes af Landbrugsstyrelsen, inden overdragelse kan finde sted.

Stk. 2. Den, der får overdraget tilsagnet om tilskud, overtager alle rettigheder og forpligtelser efter tilsagnet.

Stk. 3. Ansøgningen efter stk. 1, skal i projektperioden indsendes på det ansøgnings-skema, der er tilgængeligt for ordningen i Tast selv. Ansøgningen skal tillige indeholde det skema til overdragelse af tilsagn, som findes i tilskudsguiden på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Stk. 4. Ansøgning efter stk. 1 skal i opretholdelsesperioden indeholde det skema til overdragelse, som findes i tilskudsguiden på Landbrugsstyrelsens hjemmeside.

Stk. 5. Overdragelse af tilsagnet om tilskud til et projekt, som er omfattet af § 1, stk. 2, nr. 2, fra en offentlig tilsagnshaver til en privat ansøger eller fra en privat tilsagnshaver til offentlig ansøger kan kun ske i projektperioden.

Kapitel 6

Udbetaling af tilskud

Udbetaling af tilskud ved rydning af tilgroede arealer

§ 20. Udbetaling af tilskud til rydning af tilgroede arealer sker på baggrund af tilsagnshavers opgørelse over betalte tilskudsberettigede udgifter. Der kan maksimalt udbetales tilskud til det beløb, der er givet tilsagn om tilskud til.

Stk. 2. Ansøgning om udbetaling af tilskud skal indgives på det udbetalings-skema, som er tilgængeligt for ordningen i Tast selv og vedlægges følgende:

- 1) Det udfyldte udbetalings-skema, herunder den udfyldte slutrapport.
- 2) Eventuelle andre nødvendige tilladelser end kommunens tilladelse til rydning, jf. § 4, stk. 3, nr. 7, og dispensationer til projektet fra offentlige myndigheder.
- 3) En opgørelse over tilskudsberettigede udgifter.
- 4) Fakturaer udstedt til tilsagnshaver.
- 5) Dokumentation for tilsagnshavers betaling af udgifter.

6) Dokumentation for eventuelle afholdte udbud.

Stk. 3. Tilsagnshaver erklærer ved indgivelse af ansøgning om udbetaling projektet for afsluttet og gennemført i overensstemmelse med tilsagnet.

Udbetaling af tilskud ved forberedelse til afgræsning for private ansøgere

§ 21. Udbetaling af tilskud til forberedelse til afgræsning for private ansøgere beregnes efter de standardomkostninger, der er fastsat i bilag 1, jf. dog stk. 2. Der kan maksimalt udbetales tilskud til det beløb, der er givet tilsagn om tilskud til.

Stk. 2. Tilskud til den enkelte investering udbetales ikke, hvis investeringen er stjålet eller gået i stykker.

Stk. 3. Ansøgning om udbetaling af tilskud skal indgives på det udbetalingskema, der er tilgængeligt for ordningen i Tast selv og vedlægges følgende:

- 1) Det udfyldte udbetalingskema, herunder den udfyldte slutrapport.
- 2) Eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer til projektet fra offentlige myndigheder.
- 3) En opgørelse af antal meter ydre hegn og antal meter indre hegn, elforsyning, drikkevandsforsyning, fangefold, kreaturovergang og færirst.
- 4) Fakturaer udstedt til tilsagnshaver.
- 5) Dokumentation for tilsagnshavers betaling af udgifter.

Stk. 4. Tilsagnshaver erklærer ved indgivelse af ansøgning om udbetaling projektet for afsluttet og gennemført i overensstemmelse med tilsagnet.

Udbetaling af tilskud ved forberedelse til afgræsning for offentlige ansøgere

§ 22. Udbetaling af tilskud til forberedelse til afgræsning for offentlige ansøgere sker på baggrund af tilsagnshavers opgørelse over betalte tilskudsberettigede udgifter, jf. dog stk. 2. Der kan maksimalt udbetales tilskud til det beløb, der er givet tilsagn om tilskud til.

Stk. 2. Tilskud til den enkelte investering udbetales ikke, hvis investeringen er stjålet eller gået i stykker.

Stk. 3. Ansøgning om udbetaling af tilskud skal indgives på det udbetalingskema, der er tilgængeligt for ordningen i Tast selv og vedlægges følgende:

- 1) Det udfyldte udbetalingskema, herunder den udfyldte slutrapport.
- 2) Eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer til projektet fra offentlige myndigheder.
- 3) En opgørelse om antal meter ydre hegn og antal meter indre hegn, elforsyning, drikkevandsforsyning, fangefold, kreaturovergang og færirst.
- 4) Fakturaer udstedt til tilsagnshaver.
- 5) Dokumentation for tilsagnshavers betaling af udgifter.
- 6) Dokumentation for eventuelle afholdte udbud.

Stk. 4. Tilsagnshaver erklærer ved indgivelse af ansøgning om udbetaling projektet for afsluttet og gennemført i overensstemmelse med tilsagnet.

§ 23. Tilskud udbetales i én slutudbetaling.

Dokumentation for skiltning

§ 24. Som bilag til det udfyldte udbetalingskema, jf. §§ 20-22 skal der vedlægges følgende dokumentation for skiltning:

- 1) Dokumentation for korrekt udført fysisk skiltning, jf. § 16, stk. 1. Som dokumentation indsendes to fotos inklusive dato per skilt eller tavle, der viser henholdsvis skiltet eller tavlen og dets placering.
- 2) Dokumentation for korrekt udført fysisk skiltning, jf. § 16, stk. 2. Som dokumentation indsendes to fotos inklusive dato, der viser henholdsvis skiltet og dets placering.
- 3) Dokumentation for korrekt udført skiltning på officielt websted og officiel profil på social medieplatform, jf. § 16, stk. 3. Som dokumentation angives adressen på webstedet samt brugernavn til den sociale medieprofil, og der sendes skærbilleder af webstedet og den sociale medieprofil, der viser skiltningen inklusive dato.
- 4) Dokumentation for korrekt udført skiltning på dokumenter og kommunikationsmateriale, jf. § 16, stk. 4. Som dokumentation indsendes selve publikationen i elektronisk form, et foto eller scan af publikationen, eller angivelsen af adressen på webstedet, hvor publikationen ligger.

Kapitel 7

Bortfald af tilsagn, tilbagebetaling af tilskud, nedsættelse af tilskud og udelukkelse

Bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud

§ 25. Tilsagn om tilskud bortfalder, og tilskuddet skal tilbagebetales, hvis

- 1) tilsagnshaver har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller har fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse,
- 2) tilsagnshaver tilsidesætter sine pligter efter § 8 og § 15, stk. 1 og 2, og § 16, stk. 1, i lov om

administration af den fælles landbrugspolitik m.v., eller

- 3) tilsagnshaver uberettiget har modtaget tilskud efter denne bekendtgørelse.

Nedsættelse og tilbagebetaling af tilskud

§ 26. Tilskuddet kan nedsættes helt eller delvist på baggrund af en konkret vurdering, hvis et eller flere kriterier for støtteberettigelse i § 12 og § 13 ikke er opfyldt. Hvis tilskuddet nedsættes helt, træffes der samtidig afgørelse om, at tilsagnet bortfalder. Udbetalt tilskud på baggrund af det pågældende tilsagn, som er omfattet heraf, skal tilbagebetales.

§ 27. Tilskuddet kan nedsættes helt eller delvist på baggrund af en konkret vurdering ved manglende opfyldelse af en forpligtelse, jf. § 14, nr. 1 og nr. 3-7, og § 15, stk. 1, nr. 1, og nr. 3-7 og stk. 3-8, og andre forpligtelser, jf. § 17, stk. 1, nr. 2-4 og stk. 2-4. Tilsagnet om tilskud bortfalder, hvis tilskuddet nedsættes helt. Udbetalt tilskud på baggrund af det pågældende tilsagn, som er omfattet heraf, skal tilbagebetales.

§ 28. Hvis ansøgning om udbetaling indgives for sent, jf. § 14, stk. 1, nr. 2, og § 15, stk. 1, nr. 2, nedsættes tilskuddet med 1. pct. pr. kalenderdags forsinkelse til og med den 20. kalenderdag. Ved forsinkelse på mere end 20 kalenderdage nedsættes tilskuddet helt, og tilsagnet bortfalder.

§ 29. Hvis hele eller dele af projektet er omfattet af reglerne i udbudsloven eller lov om indhentning af tilbud i bygge- og anlægssektoren, og disse regler ikke er overholdt, træffer Landbrugsstyrelsen efter en konkret vurdering afgørelse om en forholdsmæssig nedsættelse af den samlede værdi af de tilskudsberettigede udgifter, der skulle have været i udbud.

§ 30. Tilskuddet nedsættes, hvis der konstateres manglende overholdelse af skiltning, jf. § 16. Nedsættelsen udgør 1 pct. af tilskuddet, dog maksimalt 50.000 kr.

§ 31. Tilskuddet skal tilbagebetales med følgende procentsatser, hvis forpligtelsen, jf. § 17, stk. 1, nr. 1, ikke opfyldes:

- 1) Hvis projektet er opretholdt i 0 dage eller op til 18 måneder, kræves 80 pct. af tilskuddet tilbagebetalt.
- 2) Hvis projektet er opretholdt i mere end 18 måneder, men mindre end 36 måneder, kræves 40 pct. af tilskuddet kræves tilbagebetalt.

Udelukkelse

§ 32. Tilsagnshaver udelukkes fra at modtage tilskud fra kommende og øvrige ansøgningsperioder om tilskud til rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning, hvis tilsagnshaver forsætligt eller uagtsomt har indsendt urigtige oplysninger eller undladt at indsende oplysninger af betydning for sagen. Tilsagnshaver udelukkes i det kalenderår, hvor der træffes afgørelse om uregelmæssigheden og det efterfølgende kalenderår.

Kapitel 8

Obligatorisk digital kommunikation og force majeure

§ 33. Afgørelser sendes digitalt til ansøger via Tast selv.

Stk. 2. Ansøgninger om tilsagn om tilskud, jf. § 4-6, projektændringer, jf. § 18, og projektoverdragelser i projektperioden, jf. § 19, og anmodninger om udbetaling, jf. §§ 20-22, skal indgives digitalt via Tast selv.

Stk. 3. Partshøringer efter forvaltningslovens § 19 sendes digitalt til parten via Tast selv.

§ 34. I tilfælde af force majeure og usædvanlige omstændigheder i forbindelse med gennemførelse af projektet skal ansøger meddele Landbrugsstyrelsen herom sammen med en fyldestgørende dokumentation herfor senest 15 arbejdsdage fra det tidspunkt, hvor ansøgeren eller dennes stedfortræder er i stand til at give en sådan meddelelse.

Kapitel 9

Ikrafttræden

§ 35. Bekendtgørelsen træder i kraft den xx.xx 2024.

Tilskudsberettigede investeringer for projekter om forberedelse til afgræsning, jf. §§ 8 og 9.

Investering	Obligatoriske elementer	Standardomkostning	Specifikationer
Hegn			
1 og 2 trådet ydre hegn	Hegnspæle af træ med 1 eller 2 tråde samt evt. rydning af hegnslinjen og opsætning af låger/led.	28 kr./m	Hegnet skal være af permanent karakter og egnet til indhegning af græssende dyr.
3 og 4 trådet ydre hegn og nethegn	Hegnspæle af træ med 3 eller 4 tråde eller nethegn samt evt. rydning af hegnslinjen og opsætning af låger/led.	41kr./m	Hegnet skal være af permanent karakter og egnet til indhegning af græssende dyr.
1 og 2 trådet indre hegn	Hegnspæle af træ med 1 eller 2 tråde samt led.	28 kr./m	Hegnet skal være af permanent karakter og egnet til indhegning af græssende dyr. Hegnet skal være forsynet med et led.
3 og 4 trådet indre hegn og nethegn	Hegnspæle af træ med 3 eller 4 tråde eller nethegn samt led.	41 kr./m	Hegnet skal være af permanent karakter og egnet til indhegning af græssende dyr. Hegnet skal være forsynet med et led.
Drikkevandsforsyning			
Drikkekar	Ét drikkekar	2.200 kr./stk.	Drikkekarret skal være konstrueret og fremstillet til at opfylde formålet med vandforsyningen til græssende dyr. Drikkekarret skal være funktionelt og egnet til græssende dyr. Drikkekarret skal være minimum 150 L. Drikkekarret skal være solgt som en drikkekar

Drikkekar med pumpe	Ét drikkekar med pumpe samt evt. svømmeventil, køb og nedlægning af rør.	11.900 kr./stk.	Drikkekarret skal være konstrueret og fremstillet til at opfylde formålet med vandforsyningen til græssende dyr. Drikkekarret skal være funktionelt og egnet til græssende dyr. -Drikkekarret skal være minimum 150 L. Drikkekarret skal være med automatisk genopfyldning. Drikkekarret skal være solgt som en drikkekar
Drikkekop	Én drikkekop	500 kr./stk.	Drikkekoppen skal være konstrueret og fremstillet til at opfylde formålet med vandforsyningen til græssende dyr. Drikkekoppen skal være funktionel og egnet til græssende dyr. Drikkekoppen skal være solgt som en drikkekop.
Mulepumpe	Én mulepumpe	2.500 kr./stk.	Mulepumpen skal være konstrueret og fremstillet til at opfylde formålet med vandforsyningen til græssende dyr. Mulepumpen skal være funktionel og egnet til græssende dyr. Mulepumpen skal være solgt som en mulepumpe
Frostfri drikkevandsforsyning uden strøm	Ét helårsdrikkekar eller helårsdrikkekop med indbygget svømmeventil.	5.500 kr./stk.	Drikkekar/-kop holdes frostfri ved hjælp af opstigende jordvarme og/eller med en selvtømmende ventil. Drikkekar/-kop skal være af permanent karakter. Drikkekarret skal være konstrueret og fremstillet til at opfylde formålet med vandforsyningen til græssende

			<p>dyr. Drikkevandsforsyningen skal være solgt som drikkevandsforsyning</p>
Frostfri drikkevandsforsyning med strøm	Ét helårsdrikkekar eller -kop med el-varmekabler for frostsikring af vandforsyning.	3.900 kr./stk.	<p>Frostfri drikkekar/-kop med et varmelegeme som skal tilsluttes til strøm. Drikkekar/-kop skal være af permanent karakter. Drikkekarret skal være konstrueret og fremstillet til at opfylde formålet med vandforsyningen til græssende dyr. Drikkevandsforsyningen skal være solgt som drikkevandsforsyning</p>
Elforsyning			
Elforsyning	Én elforsyning samt evt. køb og trækning af kabler.	8.000 kr./stk.	<p>Elforsyningen skal være funktionel og egnet til græssende dyr.</p>
Fangefold			
Fast fangefold	Én fangefold i træ eller metal.	12.600 kr./stk.	<p>Fangefolden skal være funktionel og egnet til græssende dyr. Fangefolden skal have et areal på mindst 10 m². Fangefolden skal være af permanent karakter og egnet til indfangning af græssende dyr.</p>
Kreaturovergang			

Rørbro	Én rørbro bestående af rør i enten PVC/plast eller beton dækket med enten jord, sand, stabilgrus eller lignende materiale.	13.800 kr./stk.	Rørbroen skal have en rørdiameter på mindst 0,5 m. Rørbroen skal være egnet til græssende dyr og skal placeres så den forbinder to dele af projektområdet.
Bro	Én bro i enten træ, stål eller lignende.	37.800 kr./stk.	Broen skal være af stationær/permanent karakter, med nedgravede stolper eller fundament i beton. Broen skal være egnet til græssende dyr og skal placeres så den forbinder to dele af projektområdet.
Vadested	Ét vadested lavet med en blanding af sten og grus	10.200 kr./stk.	Etablering af vadested som overgang mellem grøftede arealer. Vadestedet etableres ved udgravning og efterfølgende udlægning af sten/grus. Vadestedet skal være egnet til græssende dyr og skal placeres så det forbinder to dele af projektområdet.
Færist			
Færist	Én færist over tilhørende grav.	48.300 kr./stk.	Færisten skal etableres på vej som benyttes af den brede offentlighed eller som giver adgang til ejendomme med bygninger med flere forskellige ejere. Færisten skal være af permanent karakter og udstyret med paddesikring.

Bilag 2

Anvendelse af og tekniske karakteristika for Unionens logo (»logoet«), jf. § 16

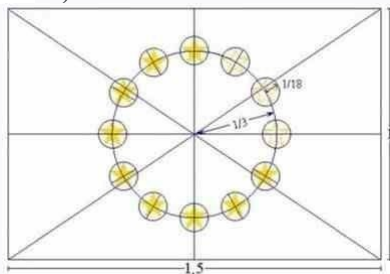
1. Logoet skal være tydeligt afbildet på alt kommunikationsmateriale, (såsom tryksager, digitale publikationer, websteder og disses versioner for mobile enheder) vedrørende gennemførelsen af en operation, som er rettet til almenheden eller til deltagerne.
2. Teksten »finansieret af Den Europæiske Union« eller »Medfinansieret af Den Europæiske Union« skal være skrevet fuldt ud og anbragt ved siden af logoet.
3. Den skrifttype, der skal anvendes i forbindelse med logoet, kan være en af følgende: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana eller Ubuntu. Der må ikke anvendes kursiv, understregede varianter eller andre skrifttypevarianter.
4. Tekstens placering i forhold til logoet må ikke berøre logoet på nogen måde.
5. Den anvendte skriftstørrelse skal være proportional med logoets størrelse.
6. Skriftens farve skal være »reflex blue«, sort eller hvid, afhængigt af baggrunden.
7. Logoet må ikke ændres eller kombineres med andre grafiske elementer eller tekster. Hvis der vises andre symboler ud over logoet, skal logoet have mindst samme størrelse målt i højde eller bredde som det største af de øvrige symboler. Der må ikke afbildes nogen andre former for visuel identitet eller symboler end logoet til at illustrere støtten fra Unionen.
8. Hvis der gennemføres flere operationer på samme sted med støtte fra samme eller forskellige finansieringsinstrumenter, eller hvis der ydes supplerende finansiering til samme operation på et senere tidspunkt, vises der mindst ét skilt eller én tavle.
9. Grafiske standarder for gengivelse af logoet og definition af standardfarverne:
  - A) SYMBOLBESKRIVELSE

Med en blå himmel som baggrund danner 12 gyldne stjerner en cirkel, der symboliserer foreningen af Europas folk. Der er altid 12 stjerner, idet tallet 12 er symbol på fuldkommenhed og enhed.

A) HERALDISK BESKRIVELSE

På azurblå bund en cirkel bestående af 12 gyldne femtakkede stjerner, hvis spidser ikke rører hinanden.

A) GEOMETRISK BESKRIVELSE

Logoet består af et rektangulært blå flag, hvis længde er halvanden gang dets bredde. Tolv gyldne stjerner er placeret med lige stor indbyrdes afstand på omkredsen af en usynlig cirkel, hvis centrum befinder sig i skæringspunktet for rektanglets diagonaler. Cirkelns radius er lig med en tredjedel af flagets højde. Hver af stjernerne har fem spidser, som er beliggende på periferien af en usynlig cirkel, hvis radius er lig med en attendedel af flagets højde. Alle stjerner er opretstående, dvs. med én spids

pegende opad og to spidser på samme linje vinkelret på flagets sidekant. Cirklen er anbragt, så stjernernes placering svarer til timetallene på en urskive. Antallet af stjerner er uforanderligt.

A) STANDARDFARVER

Logoets farver er følgende: Rektanglets bund: PANTONE REFLEX BLUE Stjernerne: PANTONE YELLOW

A) FIRFARVETRYK

Ved firfarvetryk fås de to standardfarver ved at anvende farverne fra firfarveserien. –PANTONE YELLOW fås med 100 % »Process Yellow«.

PANTONE REFLEX BLUE fås ved at blande 100 % »Process Cyan« og 80 % »Process Magenta«.
–INTERNET

PANTONE REFLEX BLUE svarer i web-paletten til farve RGB: 0/51/153 (hexadecimal: 003399), og PANTONE YELLOW svarer i web-paletten til farve RGB: 255/204/0 (hexadecimal: FFCC00).

GENGIVELSE I ÉN FARVE

Hvis man kun disponerer over farven sort, kan rektanglet omgives med en sort streg, og stjernerne indsættes i sort på hvid bund.

Hvis blå (dvs. Reflex Blue) er den eneste disponible farve, skal den anvendes 100 % med stjernerne i hvid negativ.

GENGIVELSE PÅ FARVEBUND

Kan farvebund ikke undgås, skal rektanglet omgives med en hvid ramme af en tykkelse på 1/25 af rektanglets højde.

Principperne for tredjemands brug af logoet er fastsat i den administrative aftale med Europarådet om tredjemands brug af det europæiske logo (EUT C 271 af 8.9.2012, s. 5).